

DOI [https://doi.org/10.58442/2218-7650-2023-24\(53\)-59-72](https://doi.org/10.58442/2218-7650-2023-24(53)-59-72)
УДК 355.233

Іванченко Євгенія Анатоліївна,
доктор педагогічних наук,
професор кафедри фундаментальних наук
Військової академії (м. Одеса).
Одеса, Україна.
ye.ivanchenko@vaodesa.mil.gov.ua

Білоношко Наталія Йосипівна,
помічник начальника відділу забезпечення якості
освітньої діяльності та вищої освіти
Військової академії (м. Одеса).
Одеса, Україна.
psikholog87@gmail.com

ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглянуто проблематику якості освіти у закладі вищої військової освіти, а саме у Військовій академії (м. Одеса). Доведено, що на сьогодні ця проблема є найактуальнішою у світі модернізації військової освіти. Розкрито поняття «якість освіти», «моніторинг» «види моніторингу». Описання процедури моніторингу як педагогічного явища з управлінськими нахилами першочергово покликано на забезпечення якості освітньої діяльності у сфері вищої військової освіти та стоїть на захисті професійних компетентностей викладачів закладу вищої військової освіти. Встановлено, що забезпечення якості освітньої діяльності закладу вищої військової освіти може відбуватися лише за певних умов. Обґрунтовано принципи і функції моніторингового дослідження та діагностичний інструментарій для підвищення якості освітньої діяльності у вищому військовому навчальному закладі. Ми поділяємо думку ряду вчених, щодо моніторингу, як засобу об'єктивного оцінювання якості освітньої діяльності. Вивчаючи якість освітньої діяльності у Військовій академії (м. Одеса) ми звернули увагу на специфіку підготовки майбутніх офіцерів, дослідили компетентності, якими у майбутньому будуть володіти майбутні офіцери (стейкхолдери). Моніторингове дослідження якості освітньої діяльності у нашому закладі дозволяє передбачити щодо подальшого розвитку вищої військової освіти, а саме: підвищити якість освітніх програм з

урахуванням стандартів НАТО; покращити системи управління якістю освітньої діяльності відповідно до нормативно-правової бази нашої держави; поліпшити рівень інфраструктури освітнього процесу у закладі вищої військової освіти; активізувати якість викладацької діяльності з урахуванням «активності» викладача тощо. Запропоновано заходи щодо трансформації системи військової освіти та удосконалення якості освітньої діяльності Військової академії (м. Одеса).

Ключові слова: якість освіти; моніторинг; види моніторингу; рівні моніторингового дослідження; забезпечення якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти; трансформація військової освіти.

ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Модернізація системи військової освіти в сучасних умовах соціально-економічних, культурно-духовних, технологічних трансформацій покликана на здобуття певних знань майбутніми офіцерами (стейкхолдерами) відповідно до політики і стандартів НАТО, що насамперед окреслює конкурентоспроможність, сучасність на державному та міжнародному рівні.

Отже, вищий військовий навчальний заклад, як інститут впровадження сучасної моделі якісної військової освіти під час культивування майбутнього лідера (стейкхолдера) має бути забезпечений необхідними ресурсами, а саме: кадровими, фінансовими, матеріальними, науковими, навчально-методичними [7]. На сьогодні науковці усіх країн світу по своєму підходять до проблеми методики та технології вимірювання якості освітніх послуг в тому чи іншому закладі вищої освіти. Педагогічні діячі через своє бачення підходять до визначення системи оцінювання з переліком відповідних ознак, які можна адаптувати до сьогодення. Зацікавленість до пошуку об'єктивних показників і критерій оцінювання якості освітньої діяльності в закладі вищої освіти не лишила і нас осторонь. У своєму дослідженні ми опишемо систему оцінювання якості освіти у закладі вищої військової освіти та розкриємо основний зміст системи моніторингового дослідження, яку застосовують у Військовій академії (м. Одеса).

Не виникає сумніву, що окреслена нами проблематика, щодо технології оцінювання якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти перебуває у центрі уваги і потребує подальшого

дослідження у контексті підвищення якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проаналізувавши наукову літературу щодо технологій оцінювання якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти ми погоджуємося з думкою науковців про те що феномен «якість освіти» розглядали достатньо ґрунтовно та різноаспектно, як закордоні так і українські науковці-дослідники. Також аналіз літератури допомагає нам зробити висновок, що вчені, давали визначення поняттю якості освіти з різних підходів. Наприклад, роздивлялися якість освіти через призму філософії В. Астахова, Б. Бітінас, І. Булах, С. Лісова, Л. Момот, М. Обозов, Н. Розенберг; педагогіки М. Альберта, В. Бондар, Г. Вайлер, О. Величко, Ю. Вороненко, О. Горбань, Г. Єльнікова, К. Клаусер, О. Ковтун, А. Файоля; дидактики К. Інгенкамп, Е. Короткова, Л. Ксандрашова, О. Локшина, В. Луговий, Т. Лукіна, Н. Мойсюк, І. Філанчук, О. Шаталов; психології Д. Дзвінчук, Н. Ничкало, М. Поташнік, С. Сидоренко, Л. Якоккі; методології А. Богуш, В. Зверов, О. Козаков, П. Яременко, а також з позиції різних рівнів організації через соціальні О. Андрюшина, Ю. Запорожченко, М. Кічула, Т. Олендр та управлінські аспекти О. Пермякова, О. Чорна, І. Шимків та інші.

Дослідженням методів та систем оцінювання, математичним моделям присвячено наукові статті А. Гуржія, Г. Єльнікової, А. Козуліна, Т. Локшиної, Т. Лукіної, В. Шинкарука, В. Ямкового та інші. Серед зарубіжних дослідників такі відомі вчені, як Н. Боттані, К. Кернс, Т. Невілл Послтвейт, Т. Сааті, А. Тайджиман, Гері В. Філіпс, А. Шляйхер, які досліджували моделі оцінювання для проведення міжнародних та національних порівнянь освіти, розробки системи освітніх показників та індикаторів [1]. Підсумовуючи вище зазначене, бачимо, що моніторинг слугує індикатором якості освітньої діяльності вказуючи недоліки педагогічної діяльності закладу вищої військової освіти, на відповідність чи не відповідність рівня підготовки здобувачів вищої військової освіти (стейкхолдерів), якості освітніх програм, рівня логістики освітнього процесу, систему управління якістю освітньої діяльності закладу вищої військової освіти.

Аналіз наукової літератури щодо методик і технологій оцінювання якості освіти у вищому військовому навчальному закладі наштовхнув авторів на ідею дослідити систему військової освіти у Військовій академії (м. Одеса) під час її трансформації щодо забезпечення безперервного освітнього та професійного розвитку майбутніх офіцерів упродовж

військової кар'єри.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета статті, щодо технологій оцінювання якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти зводиться до теоретичного аналізу та визначенні оцінювання ефективності системи забезпечення якості освітньої діяльності, а саме у Військовій академії (м. Одеса). Розкриття видів та рівнів моніторингу у вищій військовій освіті як складової забезпечення якості освітньої діяльності.

Відповідно до зазначеної мети у статті поставлені такі **завдання**: проаналізувати сучасний підхід до визначення якості освіти у закладі вищої військової освіти, зокрема визначити такі поняття як «якість освіти», «моніторинг» «види моніторингу», «рівні моніторингу», «принципи моніторингу», «функції моніторингу» й обґрунтувати моніторингове дослідження якості освітньої діяльності у Військовій академії (м. Одеса). Також окреслити необхідні заходи, які допоможуть під час трансформації системи військової освіти удосконалити освітню діяльність відповідно до вимог стейкхолдерів, сьогодення, стандартів НАТО тощо.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ / THE THEORETICAL BACKGROUNDS

Вивчаючи поняття «освіта», ми дійшли висновку, що «освіта» – це перебіг різних форм сприймання, під час якого відбувається накопичення знань, умінь, навичок. Освіта в нашій державі побудована за європейським типом і включає в себе наступні рівні: середня освіта, професійна освіта, вища освіта. Звертаючись до Енциклопедії Сучасної України ми з'ясували, що військова освіта – це різновид професійної освіти. На сьогодні Міністерство оборони України подає структуру системи військової освіти саме в такій інтерпретації (див. рис.).

Варто наголосити щодо закону України «Про освіту» в якому говориться, що «професійна військова освіта» – це спеціальна освіта військового спрямування, яка здобувається за освітніми програмами з відповідним ухилом, на меті якого є вдосконалення професійного рівня майбутнього офіцера та набуття фахових компетентностей, які допоможуть під час виконання службового обов'язку, обґрунтовуємо це тим, що під час навчання відбувається формування висококваліфікованих лідерів. Що у свою чергу підкреслює необхідність для військовослужбовців

навчатися протягом усієї військової кар'єри.

Рис. Структура системи військової освіти

Військова академія (м. Одеса) на сьогодні надає здобувачам освіти рівень вищої освіти. Саме вона забезпечує здобуття компетентностей у військовій професійній діяльності майбутніми офіцерами у продовж військової кар'єри.

Сьогодення військової освіти спрямоване на підготовку висококваліфікованих кадрів (офіцерів), які у свою чергу забезпечать національні інтереси українців, зміцнять авторитет України на міжнародному рівні тощо. Звісно, щоб втілити вище перераховані параметри нам необхідно підготувати майбутнього офіцера з певним сучасним набором знань. Насамперед, це залежить від якості освітньої діяльності яку йому буде запропоновано тим чи іншим закладом вищої військової освіти. Тому для повної реалізації поставлених завдань перед концепцією трансформації військової освіти (її вдосконалення) створено систему моніторингу.

На сьогодні не існує однозначного тлумачення поняття «моніторинг». Це пов'язано з тим що моніторингове дослідження може застосовуватися в різних сферах освітньої діяльності. Вище вказане свідчить про те, що в залежності від сфери застосування моніторингу буде

розкриватися цілісний зміст дослідження як складової системи моніторингу. Він буде мати загальні характеристики, але відрізнятися якостями та позначками. Тобто, моніторинг – це поєднання прийомів спостереження, оцінювання та прогнозування, щодо подальшої діяльності.

Як зазначається в керівному документі, а саме в Постанові Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1490 «Про трансформацію системи військової освіти» [6], під час здійснення моніторингового дослідження через аналіз процесів щодо поставлених та виконаних завдань та заходів з впровадження вище згаданої концепції, отримання об'єктивних показників під час досягнення поставленої мети, окреслення складової виконаних / невиконаних завдань та заходів у зазначений час, з'ясування первинних та вторинних причин, а з відси і наслідків, щодо неповного виконання запланованого, проведення кінцевого аналізу щодо виконання поставлених на початку завдань та заходів з реалізації Концепції трансформації системи військової освіти.

Виходячи з вище зазначеного ми робимо висновок, що на сьогодні моніторингове дослідження є невід'ємним процесом забезпечення якості освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

Трансформація військової освіти та її ефективне функціонування набуває вагомого значення водночас привертаючи увагу до проблеми вимірювання якості сучасної освіти. Аналізуючи питання, щодо якості освіти ми знайшли чимало визначень що ж таке якість освіти. Наприклад, В. Кальний спільно з С. Шишов визначають якість освіти, як певний процес освіти, який відповідає запитам та очікуванням під час розвитку професійних компетентностей. На нашу думку, дослідник А. Субетто влучно визначив якість освіти – це сукупність процесів, які діагностуються через знання, вміння, навички, культуру поведінки, творчі здібності та особисту мотивацію.

Тобто, ми розуміємо що з одного боку сенс якості освіти це збалансований процес, а з іншого, це перелік вимог до стейкхолдерів, освітньої діяльності які забезпечують здобувача освіти певними професійними компетентностями.

Вище зазначеним хочемо підкреслити, що під якістю освіти слід розуміти інтелектуальні та творчі надбання соціуму, які забезпечила діяльність закладу освіти. У той же час, моніторинг якості освіти дозволяє безперервно отримувати інформацію щодо стану перебігу досліджуваних процесів і своєчасне коригування освітніх послуг.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Для досягнення поставленої мети щодо визначення об'єктивної технологія оцінювання якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти нами використано наступні методи наукового дослідження: емпіричний (опис аналізу стану справ з досліджуваної проблеми у педагогічному контексті), теоретичний (аналіз педагогічних джерел щодо класифікації видів і рівнів моніторингу, функцій та принципів моніторингу).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESULTS OF THE RESEARCH

Для оцінки рівня якості освіти необхідно провести її моніторинг, то що ж таке моніторинг? Моніторинг – це своєрідна система накопичених даних (інформації). Аналіз наукової літератури доводить, що моніторинг розрізняють на екологічний, медичний та соціологічний. Більш детально зупинимося саме на соціологічному моніторингу. Енциклопедія Сучасної України «моніторинг соціологічний» трактує наступним чином, це постійний збір інформації щодо стану соціальних об'єктів, явищ в соціумі, процесів розвитку із застосуванням визначеної системи показників, певних заходів, що надають змогу постійно та систематично отримувати інформацію, необхідну для оцінювання, контролю та прогнозу соціальних змін у певній сфері життєдіяльності суспільства [3].

У зв'язку з тим, що на сьогодні не має чіткого визначення поняття моніторинг, але звернувшись до наукової літератури ми відшукали трактування за О. Майоровим моніторингу – це науково-практичне явище, яке є цілісним і не може розглядатися як відокремлений тип дослідження або як засіб за допомогою якого відбувається отримання потрібної своєчасної та якісної інформації. Хочемо наголосити на тому, що моніторинг розкриває перспективи для розвитку вищої військової освіти [7]. Також ми поділяємо думку видатного педагогічного діяча Д. Бодненка, який визначив, що моніторинг – це багаторівнева система діагностичних процедур, що проводиться з застосуванням діагностичного матеріалу, який об'єктивно демонструє параметри якісної освітньої діяльності того чи іншого закладу вищої освіти [5].

Отже, у статті розглянуто моніторинг, як явище педагогічне. Спробуємо окреслити таке поняття, як педагогічний моніторинг. На нашу думку, це відстежування функціонування та розвитку освітньої діяльності, яке є цілеспрямованим, організованим, безперервним, на меті якого прийняття управлінських рішень відповідно до аналізу накопиченої

інформації [7].

Аналізуючи літературу, щодо технології оцінювання якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти ми відшукали педагогічних діячів, наприклад, С. Слина, О. Касьянова, Н. Морозова, які досліджували моніторинг у педагогічній діяльності та виокремлюють такі види моніторингу:

- педагогічний;
- професіографічний;
- освітній.

Під педагогічним моніторингом ми розуміємо аналіз взаємодії викладача і курсанта під час здійснення освітнього процесу. Під професіографічним моніторингом ми розуміємо раціональне використання педагогічних методів у поєднанні з ефективною реалізацією педагогічних технологій, на меті якого є оптимальний відбір завдань для стейкхолдерів. Також слід зазначити, що саме цей вид моніторингу дозволяє здійснити аналіз освітнього процесу упродовж усього навчання. Під освітнім моніторингом ми розуміємо накопичену систему «активностей» викладача закладу вищої військової освіти згідно пункту 38 (досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років) Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 365 [4]. Характерно те, що саме цей вид моніторингу дозволяє під час спостереження спрогнозувати щодо подальшого розвитку діяльності педагогічної системи.

На сьогодні педагогічними діячами виокремлено такі рівні моніторингу:

- кафедральний (головний індикатор, це професійна компетентність стейкхолдера);
- факультативний (головний індикатор, це відповідність професійним вимогам);
- університетський (головний індикатор, це готовність здобувачів вищої освіти до трудової діяльності);
- регіональний (головний індикатор, це відповідність регіональної системи освіти до державної політики);
- державний (головний індикатор, це стан державної системи освіти);
- світовий (головний індикатор, це рівень освітньої діяльності країн на рівні світових стандартів).

Для здійснення моніторингового дослідження у Військовій академії (м. Одеса) нам достатньо перших трьох рівнів, це на рівні кафедри, факультету та в цілому академії.

- Автори визначають що моніторинг в освіті виступає педагогічною та управлінською категоріями. Також окреслено **принципи** та **функції моніторингу** якості військової освіти під час підготовки майбутніх офіцерів: *взаємодії* (вдосконалюється відповідно до всесвітніх вимог);

- *послідовності* (здійснюється чітко і поетапно);

- *валідності* (тестові завдання, пропонувані курсантам під час моніторингового оцінювання, відповідають змістові освітніх програм);

- *об'єктивності* (полягає у максимальному виключенні суб'єктивного оцінювання та суджень);

- *систематичності* (проводиться із використанням зрозумілих для майбутніх офіцерів форм контролю);

- *гуманізму* (створення умов доброзичливості, довіри, поваги до особистості військовослужбовця, позитивної морально-психологічної атмосфери під час проведення моніторингового дослідження);

- *інформаційні* (полягають у накопиченні інформаційних банків даних про результати отриманих знань стейкхолдерами);

- *аналітичні* (виражаються в узагальненні та трактуванні отриманих даних під час моніторингового оцінювання);

- *діагностичні* (проявляються у дослідженні реального рівня здобутих знань майбутніми офіцерами, порівнюючи його з показниками інших груп Військової академії (м. Одеса) та з'ясуванні причин наявної ситуації);

- *прогностичні* (передбачають побудову різних моделей майбутньої освітньої політики закладу вищої військової освіти з метою покращення освітньої діяльності та підвищення рівня професійної майстерності в майбутніх офіцерів);

- *управлінські* (здатність приймати управлінських рішень під час аналізу моніторингової інформації, отриманої під час моніторингового досліджень з метою підвищення якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти);

- *мотиваційно-стимулюючі* (застосування мотиваційного впливу на учасників моніторингу під час його проведення з метою підвищення їх морально-психологічного стану, спонукання бажання брати участь у моніторингових заходах, активувати щодо готовності додатково працювати над покращенням власної професійної компетентності);

- *самоактуалізуючі* (полягають у спрямуванні дій учасників моніторингу на результативну освітню діяльність) [2].

Відтак, можна стверджувати, що моніторинг якості освітньої діяльності закладу вищої військової освіти полягає в обстеженні стейкхолдерів освітньої діяльності шляхом оцінювання певних критеріїв продовж кількох років поспіль з подальшим його узагальненням та прийняттям управлінських рішень.

Вважаємо, що на сьогодні основними показниками якості освіти у Військовій академії (м. Одеса) є:

- результативність курсантів;
- якісна та кількісна успішність стейкхолдерів;
- активність учасників освітнього процесу (участь в різноманітних заходах);
- кількість вступників до академії тощо.

Виходячи з вище зазначеного, автори з певністю можуть сказати, що моніторинг якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти, а саме у Військовій академії (м. Одеса) постійно оновлюється і поповнюється інформацією про розвиток основних складових освітньої діяльності за сукупністю вище описаних видів, принципів та функцій. Який у свою чергу переслідує мету вироблення управлінських рішень щодо виявлення недоліків під час реалізації Концепції трансформації системи військової освіти у закладі вищої військової освіти. А також прогнозування подальшого розвитку дослідження.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Під час теоретичного аналізу літератури встановлено, що проблеми якості освіти загалом обумовлено змінами у закладі вищої військової освіти, яке у свою чергу охоплює: наявність необхідних ресурсів для втілення якісної освітньої діяльності; організація, впровадження та супровід освітнього процесу з урахуванням вимог сьогодення; контроль за етапами підготовки майбутніх офіцерів.

Моніторингові дослідження забезпечення якості освітньої діяльності у закладі вищої військової освіти є невід'ємною складовою забезпечення якості освіти в цілому.

З метою трансформації системи військової освіти та удосконалення якості освітньої діяльності Військової академії (м. Одеса) необхідно здійснити наступні заходи:

- 1) впровадження для стейкхолдерів лише найкращих національних і закордонних практик;
- 2) розроблення та імплементація в освітній процес для майбутніх офіцерів нового стилю військового лідерства; забезпечення дотримання принципу «Освіта продовж усієї військової кар'єри»;
- 3) впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних зразків озброєння і військової техніки, навчально-тренувальних систем;
- 4) впровадження систематичної участі у заходах міжнародного оборонного співробітництва (навчання за кордоном);
- 5) залучати зовнішніх стейкхолдерів до контролю вищої військової освіти;
- 6) залучати більшу кількість курсантів до національної системи якості освіти;
- 7) запровадження постійно діючого моніторингу якості освітньої діяльності у Військовій академії (м. Одеса) з урахуванням світового досвіду;
- 8) постійне удосконалення інструментарію управління якістю освіти;
- 9) відкритість та прозорість інформації щодо забезпечення якості освіти у закладі вищої військової освіти тощо.

Перспективи подальших досліджень. Представлені результати досліджень є початковою ланкою у розробленні моделі моніторингу якості освітньої діяльності у Військовій академії (м. Одеса). В подальшому планується експериментальне обґрунтування критеріїв і показників оцінювання якості освіти в вище зазначеному закладі вищої освіти з подальшим висвітленням у засобах масової інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] В. Гапон, «Моделювання системи оцінювання ефективності загальної середньої освіти», *Освітня аналітика України*, вип. 1(2), с. 82–93, 2018. [Електронний ресурс]. Доступно: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2018/12/82_93_Gapon.pdf Дата звернення: Берез. 22, 2023.
- [2] І. В. Гириловська, «Теоретичні і методичні основи моніторингу якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників», дис. д-ра наук; Національний авіаційний ун-т. Київ, 2021.

- [3] *Енциклопедія Сучасної України. «Мікро» – «Моя»,* І. М. Дзюби, А. І. Жуковського, М. Г. Железняка, Ред. Київ, Україна: Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України, 2019, т. 21, 712 с. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://esu.com.ua/volume-21> Дата звернення: Берез. 22, 2023.
- [4] Кабінет Міністрів України. (2015, Груд. 30). *Постанова № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».* [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
- [5] О. В. Матвієнко, Е. А. Панасенко, Г. Г. Цветкова, Моніторинг якості підготовки магістрів педагогічного профілю. Київ, Україна 2018. [Електронний ресурс]. Доступно: https://lib.iitta.gov.ua/718919/1/2018_Tsvetkova_metodRecom.pdf Дата звернення: Берез. 22, 2023.
- [6] Кабінет Міністрів України. (2022, Груд. 30). *Постанова № 1490 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 1997 р. № 1410».* [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1490-2022-%D0%BF#Text>
- [7] Л. Є. Сігаєва, «Сучасні підходи до якості освіти: теоретичний аспект», *Професійна освіта: методологія, теорія та технологія*, вип. 4, с. 213–229, 2016. [Електронний ресурс]. Доступно: http://nbuv.gov.ua/UIRN/profe_2016_4_18 Дата звернення: Берез. 22, 2023.

TECHNOLOGY FOR ASSESSING THE QUALITY OF EDUCATIONAL ACTIVITIES IN AN INSTITUTION OF HIGHER MILITARY EDUCATION

Eugene Ivanchenko,

Doctor of pedagogic Sciences,
Professor at the department basic science
Military Academy (Odesa).
Odesa, Ukraine.
ye.ivanchenko@vaodesa.mil.gov.ua

Nataliia Bilonozhko,

Assistant manage the quality assurance
Educational activities and higher education
Military Academy (Odesa).
Odesa, Ukraine.
psikholog87@gmail.com

Abstract. The article discusses the issue of education quality in a higher military educational institution, namely the Military Academy (Odesa). It has been proved that this problem is currently the most urgent issue in the world of military education modernization. The concepts of "quality of education," "monitoring," and "types of monitoring" are disclosed. The description of the monitoring procedure as a pedagogical phenomenon with management inclinations is primarily intended to ensure the quality of educational activities in the field of higher military education and stands for the protection of the professional competencies of teachers of a higher military educational institution. It has been established that ensuring the quality of educational activities of a higher military educational institution can only occur under certain conditions. The principles and functions of monitoring research, as well as the diagnostic toolkit for improving the quality of educational activities in a higher military educational institution, are substantiated. We share the opinion of a number of scholars regarding monitoring as a means of objectively evaluating the quality of educational activities. Studying the quality of educational activities in the Military Academy (Odesa), we paid attention to the specificity of the training of future officers, examined the competencies that future officers (stakeholders) will possess. Monitoring research into the quality of educational activities in our educational institution allows us to predict further development of higher military education, namely: to improve the quality of educational programs in accordance with NATO standards; to improve quality management systems of educational activities in accordance with the regulatory framework of our state; to improve the level of educational infrastructure in a higher military educational institution; to improve the level of educational process infrastructure at the military academy; to enhance the quality of teaching activities taking into account the "activity" of the teacher, etc. Measures have been proposed to transform the military education system and improve the quality of educational activities of the Military Academy (Odesa).

Keywords: quality of education; monitoring; types of monitoring; levels of monitoring research; ensuring the quality of educational activities in a higher military educational institution; transformation of military education.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] V. Hapon, «Modeliuvannia systemy otsiniuvannia efektyvnosti zahalnoi

- serednoi osvity», *Osvitnia analityka Ukrainy*, vyp. 1(2), s. 82–93, 2018. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2018/12/82_93_Gapon.pdf Data zvernennia: Berez. 22, 2023.
- [2] I. V. Hyrylovska, «Teoretychni i metodychni osnovy monitorynhu yakosti profesiinoi pidhotovky maibutnikh kvalifikovanykh robitnykiv», dys. d-ra nauk; Natsionalnyi aviatsiinyi un-t. Kyiv, 2021.
- [3] *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy. «Mikro» – «Moia»*, I. M. Dziuby, A. I. Zhukovskoho, M. H. Zhelezniaka, Red. Kyiv, Ukraina: In-t entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy, 2019, t. 21, 712 s. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://esu.com.ua/volume-21> Data zvernennia: Berez. 22, 2023.
- [4] Kabinet Ministriv Ukrainy. (2015, Hrud. 30). Postanova № 1187 «Pro zatverdzhennia litsenziynykh umov provadzhennia osvitnoi diialnosti». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
- [5] O. V. Matviienko, E. A. Panasenko, H. H. Tsvietkova, *Monitorynh yakosti pidhotovky mahistriv pedahohichnoho profilu*. Kyiv, Ukraina 2018. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: https://lib.iitta.gov.ua/718919/1/2018_Tsvetkova_metodRecommend.pdf Data zvernennia: Berez. 22, 2023.
- [6] Kabinet Ministriv Ukrainy. (2022, Hrud. 30). Postanova № 1490 «Pro vnesennia zmin do postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 hrudnia 1997 r. № 1410». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1490-2022-%D0%BF#Text>
- [7] L. Ye. Sihaieva, «Suchasni pidkhody do yakosti osvity: teoretychnyi aspekt», *Profesiina osvita: metodolohiia, teoriia ta tekhnolohiia*, vyp. 4, s. 213–229, 2016. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: http://nbuv.gov.ua/UJRN/profe_2016_4_18 Data zvernennia: Berez. 22, 2023.

*Стаття надійшла до редакції
03 квітня 2023 року*